

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG



HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Tisztelt Olvasóink!

Nemzeti ünnepünk alkalmából is tisztelettel nyújtjuk át Önöknek hírlevelünk új számát.

Köszönjük elismerő soraikat és észrevételeiket. Változatlanul bátorítjuk Önöket a kapcsolatfelvételre, tudományos információik közlésére.

Kocsis Károly elnök

2. oldal

ELISMERÉSEK, DÍJAK



Somogyi Péter neurobiológus professzor, az oxfordi Anatómiai és Neurofarmakológiai Intézet igazgatója, aki egyaránt tagja a brit és a Magyar Tudományos Akadémiának, a **Köztársasági Érdemrend középkeresztje** kitüntetésben részesült.

[Bővebben:](#)



László Béla professzor, az MTA külső köztestületi tagja, a szlovákiai magyarság érdekében végzett tudományos, oktatói és közéleti munkássága elismeréseként, a Nyitrai Konstantín Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karának létrehozásában, a nyitrai pedagógusképzés színvonalának egyetemi rangra való emelésében szerzett érdemeiért a **Magyar Érdemrend Tiszti Keresztje** kitüntetést kapta.

[Bővebben:](#)



Harna István felvidéki közgazdász professzor, az MTA külső köztestületi tagja hosszú távú tudományos, oktatói és politikai munkájáért szintén a **Magyar Érdemrend Tiszti Keresztjét** kapta.

[Bővebben:](#)



A fennállásának 50. évfordulója alkalmából tartott ünnepségen

az eszéki J. J. Strossmayer Egyetem Bölcsészettudományi Karának dékánja, Ana Pintarić asszony **kitüntetés** adományozott **Balta Iván egyetemi tanárnak**, a Történelem Tanszék alapítójának és vezetőjének, az MTA külső köztestületi tagjának.

KUTATÁSI HÍREK



Az Újvidéki Egyetem három különböző kara, az újvidéki

Élelmiszerkutató Intézet, a magyarországi Gabonakutató Intézet, illetve a **Szegedi Tudományegyetem** Mikrobiológiai Tanszéke **három közös projektben** vesznek részt a Magyarország-Szerbia IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében. Közülük kettő a termék-fejlesztéshez kapcsolódik, a harmadik pedig állategészségügyi-élelmiszerbiztonsági kutatás.

[Bővebben:](#)

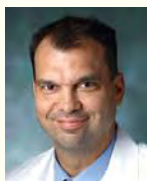


A belvíz- és az árvízkarok megelőzése, illetve csökken-



3. oldal

tése a célja annak a kutatásnak, amelyben a *szegedi és az újvidéki egyetem földrajztudományi és geoinformatikai szakemberei* vesznek részt; a napokban indult *magyar-szerb program* mintegy 500 ezer eurós összköltségvetésből, uniós támogatással valósul meg.

[Bővebben:](#)

Mari Zoltán, az Egyesült Államok-beli Hopkins Orvosi Egyetem *neorológus* professzora a különös

jelentőségű *Parkinson Progression Markers Initiative (PPMI) vizsgálat* helyi vezetője, kutatásairól számolt be a Fox45 televíziós csatorna élő adásában. A professzort nemrégiben az orvostanhallgatók az első helyre rangsorolták.

[Bővebben:](#)A professzorról [bővebben:](#)

A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola bázisán működő

Hodinka Antal Intézet munkatársai készítik a kárpátaljai magyar nyelvhasználat tudományos bibliográfiáját.

[Bővebben:](#)

Laskay Adrienne kolozsvári zenetörténész, az MTA külső köztestületi tagja, befejezte több éves munkáját, lezárta az

O, magnum misterium című könyve kéziratát. A mű *a teológia, a kabbala, az alkímia, a mitológia és a zene összefüggéseire* keresi a választ.



Asszimilációs elmélet-kísérletet mutattak be

március 7-én a kolozsvári magyar konzulátus épületében. A kísérlet **Bodó Barna politológustól**, a Sapientia EMTE docensétől, az MTA külső köztestületi tagjától származik.

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK



Magyart a gyökerek kedvéért. Nyelvválasztás és identitás második generációs magyarok körében Svéd- és Finn-

országban címmel írta meg svéd nyelvű doktori disszertációját az uppsalai egyetemen **Straszer Boglárka**.

[Bővebben:](#)

A kolozsvári Nemzeti Kisebbségkutató Intézet gondozásában megjelent

a **Language Use, Attitudes, Strategies. Linguistic Identity and Ethnicity in the Moldavian Csángó Villages** című tanulmánykötet, amelyet Peti Lehel és Tánzos Vilmos, az MTA külső köztestületi tagjai szerkesztettek. A tizenkét tanulmány a moldvai csángók

4. oldal

nyelvhasználatával, nyelvi szocializációjával foglalkozik.

[Bővebben:](#)



Ugyanitt jelent meg **Peti Lehelnek A moldvai csángók népi vallásosságának imagisztikus rítusai című** kötete.

[Bővebben:](#)



A Temesvári Műszaki Egyetem Editura Politechnica kiadásában jelent meg **Tóth-Müller István Gerzonnak, az MTA**

Németországban élő külső köztestületi tagjának az **Egyenletesen működő lánchajtások** című román nyelvű kötete.



A muraszombati „franc-franc” kiadó fordításirodalmi programja keretében jelentette meg **Bence Lajos** irodalomtörténésznek, az MTA külső

köztestületi tagjának a **Vzklit iz kamna** (Kőből kivájva) című gyűjteményes kötetét, melyből a szlovén közönség szépirodalmi művei mellett megismerheti az alkotó tanulmányait is.

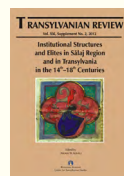
[Bővebben:](#)



Nyelvi mítoszok, ideológiák, nyelvpolitika és nyelvi emberi jogok Közép-Európában elméletben és gyakorlatban

címmel jelent meg a 2010 szeptemberében a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán megszervezett XVI. élnyelvi konferencia előadásainak lektorált, válogatott és szerkesztett anyaga.

[Bővebben:](#)



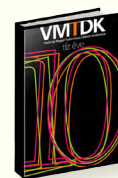
Megjelent a Transylvanian Review sorozat 21. kötete **Institutional Structures and Elites in Sălaj Region and in Transylvania in the 14th-18th Centuries** címmel. Szerkesztette W. Kovács András, az MTA külső köztestületi tagja.

[Bővebben:](#)



Interjú jelent meg **Kovács András művészettörténésszel,** a Babeş-Bolyai Tudományegyetem professzorával, a Magyar Tudományos Akadémia külső tagjával. **Kutatási területe** elsősorban az erdélyi késő reneszánsz építészet.

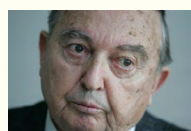
[Bővebben:](#)



Megjelent a Vajdasági Magyar Felsőoktatási Kollégium jubileumi kiadványa **a Vajdasági Magyar Tudományos Diákköri Konferencia (VMTDK) elmúlt tíz évről. A kötet – melyet Csányi Erzsébet,** az MTA külső köztestületi tagja, a Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács alelnöke írt és szerkesztett – a tudományos

utánpótlás vajdasági modelljét mutatja be. A VMTDK a tanulmányaikat túlnyomórészt szerbül végző vajdasági egyetemistákat a magyar szaknyelv használatára, közéleti gyakorlására ösztönzi.

[Bővebben:](#)



Májusban jelenik meg a Kráter Kiadónál **Miska János** Kanadában élő professzornak, az MTA külső köztestületi tagjának a **Magyar irodalom Kanadában, 1902-2010.** című kötete.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK



Soós Anna matematikust, egyetemi docenst, az MTA külső köztestületi tagját választották meg a **Babeş-Bolyai Tudományegyetem magyar tagozatának új vezetőjévé, illetve az intézmény tudományos rektorhelyettesévé.**

[Bővebben:](#)

A rektorhelyettes asszonyról [bővebben:](#)



SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

Lezárult a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem akkreditációjának folyamata. Ezzel létrejön a jogi személyiséggel rendelkező, anyanyelvű, alapítványi magyar felsőoktatási intézmény.

[Bővebben:](#)

Az akkreditációs folyamat történetéről [bővebben:](#)



Közös oktatási, kutatási és kulturális projekteket indít, oktatási és kutatási céllal cserelátogatásokat és szakmai gyakorlatokat szervez a **Kodolányi János Főiskola és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem** a Székesfehérváron aláírt együttműködési megállapodás értelmében.

[Bővebben:](#)



Alakuló ülést tartott február 16-án Berlinben a **Gábor Dénes Társaság a Tudományos Együttműködésért.** A német-magyar egyesület a két ország tudományos és társadalmi kapcsolatait kívánja erősíteni, illetve elősegíteni a Németországban élő magyar származású professzorok, kutatók együttműködését. Az alakuló ülésen Szász Domokos, az MTA alelnöke vett részt.

[Bővebben:](#)



Új, a környezetvédelmi menedzsment szakirány oktatását készíti elő a **Selye János Egyetem** Tanárképző Kara. Az akkreditáció **már folyamatban van.** Kedvező esetben 2012 szeptemberében elindulhat a képzés.

[Bővebben:](#)



6. oldal

RENDEZVÉNYEK



A kisebbségi politizálás lehetőségei címmel február 18-án Szabadkán,

a Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar dísztermében ***szakmai-tudományos konferenciára*** került sor. Ünnepi beszédet mondott Glatz Ferenc akadémikus, a Magyar-Szerb Akadémiai Vegyes Bizottság magyar és Vojislav Stanovčić, a bizottság szerb elnöke.

[Bővebben:](#)

Az újvidéki Bölcsészettudományi Kar Magyar Nyelv és Irodalom Tanszéke ***Témák, formák,***

poétikák. Az értelmezés irányai. A kortárs magyar irodalom és a jelenen átderengő múlt címmel tudományos tanácskozást rendezett február 21-én.

[Bővebben:](#)

Nemzetközi kisebbségügyi konferenciát szerveztek Düsseldorfban február

23-24-én ***Kisebbségvédelem Európában. Tapasztalatok és kihívások*** címmel, amelyen előadást tartott Kocsis Károly akadémikus, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságának elnöke.

[Bővebben:](#)

A Székelyföld Galériában tartott előadást február 23-án ***Balázs Lajos,***

a Sapientia EMTE docense, ***néprajzkutató,*** az MTA külső köztestületének tagja.

Témája ***A paraszti nemi kultúra és nemi erkölcs*** kérdésköre volt, amire az Amikor az ember nincs es ezen a világon című könyve második kiadása szolgáltatott alkalmat.

A könyvről [bővebben:](#)

Február 24-én megtartotta évi rendes közgyűlését a Vajdasági Magyar Tudományos Társaság.

[Bővebben:](#)

Tudományos ülészakot tartottak február 24-én Kolozsváron ***Táncalkalom, hagyományörzés, közösségi szórakozás, társadalmi jelenség – 35 éves az erdélyi táncház*** címmel.

[Bővebben:](#)

Február 27-én Londonban – Somogyi Péter kitüntetéséhez kapcsolódva (lásd Elismerések,

kitüntetések rovatunkat) – ***tudományos szimpóziumot tartottak a brit-magyar agykutatási kapcsolatokról.*** A szimpóziumon nyolc rövid előadás hangzott el akadémikusok, oxfordi professzorok, kiváló agykutatók részéről.

[Bővebben:](#)

7. oldal



Brenzovics Lászlónak,
a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai
Magyar Főiskola docensének,
az MTA külső köztestületi

tagjának a **Nemzetiségi politika
a visszacsatolt Kárpátalján** című könyvét
február 29-én mutatták be a főiskolán.
(A könyv megjelenéséről a decemberi
számban adtunk hírt.)

[Bővebben:](#)



SAPIENTIA
ERDELYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

A Sapientia EMTE
Jogtudományi és Európai
Tanulmányok Tanszékének
szervezésében az Egyetemi
esték –világpolitika a XXI. században
előadássorozat keretében került sor
a **Kihívások a XXI. század elején.**

Tévutak és kiút a válságból című
előadásra, amelyet **Gyulai Iván ökológus,**
az Ökológiai Intézet a Fenntartható
Fejlődésért Alapítvány igazgatója február
28-án tartott Kolozsváron. Ugyancsak
e program keretében került sor
**A felsőoktatás küldetésének értelmezése
és teljesítményének mérhetősége** című
előadásra március 8-án. Az előadó
Sándorné Kriszt Éva, a Budapesti
Gazdasági Főiskola rektora volt.

[Bővebben:](#)



Az **Erdélyi Múzeum-
Egyesület** elnöksége és
kutatóintézetének nyelvészeti
munkacsoportja szervezésében

**Szabó T. Attilára, az erdélyi névtani
iskola megteremtőjére** emlékeztek
március 3-án Kolozsváron.

[Bővebben:](#)



A Magyar
Filozófiai Intézet
vendégtanári
programjának

keretében **Tengelyi László** professor
(a Bergische Universität Wuppertal
tanára), a magyar és a nemzetközi
fenomenológiai mozgalom ismert **képviselője**
tartott **előadásokat** a Babeş-Bolyai
Tudományegyetemen március 12-én és 13-án.

[Bővebben:](#)



A **Selye János Egyetem**
Gazdaságtudományi Kara
és az **EDUTUS**

Főiskola közösen rendezi meg
Komáromban március 22-én szakmai
napját **Társadalmi-gazdasági kihívások
a határ menti térségekben** címmel.

[Bővebben:](#)



Az Erdélyi Múzeum-Egyesület
védnökségével 17. alkalommal
szervezik meg **Kolozsváron
a F fiatal műszakiak tudományos**



ülésszakát március 22-23. között. A rendezvény fővédnöke Pálinkás József, a Magyar Tudományos Akadémia elnöke.

[Bővebben:](#)



A **Sapientia EMTE** Humán Tudományok Intézete március 30-31-én Csíkszeredában **A tér diskurzusai címmel** nemzetközi

konferenciát szervez. Kísérőprogramjukban három imagológiai tanulmánykötetet és az Acta Universitatis Sapientiae Philologica folyóirat két számát mutatják be.

[Bővebben:](#)



Az **Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság** március 29. és április 1. között

rendezi meg Aradon a **XIV. bányászati, kohászati és földtani konferenciát.**

[Bővebben:](#)



A **Nyilas Misi Tehetségtámogató Egyesület** március

31-én, Kolozsváron tart **tehetségnapot**, amelyen néhány kiemelkedően eredményes ösztöndíjas mutatkozik be. Akadémikusok, az MTA tudományos osztályai és kutatóintézet-hálózatának intézményei vesznek részt e programban, amely erdélyi, falusi és szórványterületekről származó, nehéz körülmények között élő tehetséges diákokat támogat.

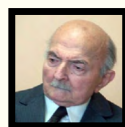
[Bővebben:](#)



Korábbi hírlevelünkben előre jeleztük az **Amerikai Magyar Tanárok Szövetsége idei konferenciájának** hírét, amelyet április 26-29-én tartanak Brooklynban. A konferencia teljes programja olvasható a szövetség honlapján.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN



Életének 91. évében **elhunyt**

Szelei István akadémikus,

irodalomtörténész, kritikus, nyugalmazott egyetemi tanár, a vajdasági magyar szellemi élet kiemelkedő alakja.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET



300 éve született a háromszéki Felsőcsernátonban **Bod Péter irodalomtörténész, lelkész.**

A tudományos teológia, az egyház- és irodalomtörténet, valamint az egyházjog kérdéseivel foglalkozott.

[Bővebben:](#)



140 éve született a bánsági Versecen **Wodetzky József csillagász, matematikus,**

egyetemi magántanár, aki a Csillagászati Intézet igazgatója volt.

[Bővebben:](#)



9. oldal



120 évvel ezelőtt jelent meg **Nagyváradon a Kataszteri Közlöny**, az első magyar földmérési folyóirat.

[Bővebben:](#)



110 esztendővel ezelőtt született a felvidéki Sáros vármegyében, Szentmihályfalván **Tibor Mátyás jezsuita matematika- és**

fizikatanár, csillagász. Egyebek között a vatikáni obszervatóriumban is dolgozott.

[Bővebben:](#)



95 évvel ezelőtt született Kolozsváron ifj. **Xántus János földrajztudós, meteorológus, csillagász,** az erdélyi magyar tudományos élet és szellemiség kimagasló egyénisége.

[Bővebben:](#)

FELHÍVÁSOK



A Vajdasági Magyar Akadémiai Tanács (VMAT, Újvidék) és az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság (MTK EB, Budapest) **Vajdasági magyar tudóstalálkozó 2012.** címmel Kárpát-medencei hatókörű tudományos konferenciát szervez április 21-én Szabadkán, az Újvidéki Egyetem Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karán.

[Bővebben:](#)



A New York-i székhelyű **Amerikai Magyar Könyvtár és Történelmi Társulat**

kulturális menedzsment, nonprofit szervezés, népművelés iránt érdeklődő, angolul felsőfokon beszélő **gyakornokot keres.** Az ösztöndíjprogramot a Magyar-Amerikai Vállalkozási Ösztöndíj Alappal (HAESF) partnerségben valósítják meg.

[Bővebben:](#)



A kisebbségi képviselőtről és a kisebbségi nyelvi

jogokról szervez konferenciát a Sapientia EMTE, a román Nemzeti Kisebbségkutató Intézet, az Amszterdami Egyetem és az Európai Konzorcium a Politikai Kutatásért október 11-14-én Kolozsváron. A jelentkezési határidő: április 30.

[Bővebben:](#)



Ugyancsak Kolozsváron tartja

a **Sapientia EMTE** május 25-27-én a **14. nemzetközi film- és médiatudományi konferenciát** Az érzékek mozija címmel. A részletes program már olvasható.

[Bővebben:](#)



Június 30-áig lehet jelentkezni a **Debreceni Nyári Egyetem I. nemzetközi konferenciájára,** amelyet július 22. és 28.



10. oldal

között rendeznek meg Debrecenben a külföldön élő és dolgozó ***nem magyar anyanyelvű magyartanárok*** számára.

[Bővebben:](#)



Előfizethetők az Erdélyi Múzeum című tudományos folyóirat 2012. évi lapszámai.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

11. oldal

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele.

2012/3. szám.

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök.

Szerkeszti a szerkesztő bizottság.

*1112 Budapest, Budaörsi út 45.
mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu*

